

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

**dokonanej w dniach 5-6 czerwca 2012 r. na kierunku „filologia”
prowadzonym w ramach obszaru nauk humanistycznych na poziomie studiów
pierwszego stopnia realizowanych w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych w
Instytucie Neofilologii Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nysie**

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: dr hab. Beata Maria Mikołajczyk - członek PKA

członkowie: dr hab. Bożena Rozwadowska – ekspert PKA

mgr Łukasz Łukomski – ekspert ds. formalno-prawnych

Aleksandra Zachara – ekspert ds. studenckich

Krótką informacją o wizytacji

Polska Komisja Akredytacyjna po raz drugi oceniała jakość kształcenia na kierunku „filologia” z własnej inicjatywy. W dniu 14 lutego 2008 r. Prezydium PKA podjęło Uchwałę Nr 69/2008 o pozytywnej ocenie jakości kształcenia na wizytowanym kierunku studiów. Szczegółowe informacje zawiera **Załącznik nr 3**.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedłożonego przez Uczelnię raportu samooceny, przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, a także rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni, Instytutu Neofilologii, przedstawicielami Samorządu Studenckiego itd.

Władze Uczelni i Instytutu stworzyły bardzo dobre warunki do pracy Zespołu Oceniającego PKA.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1.Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku formułowana przez jednostkę*

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nysie została utworzona 1 czerwca 2001 r. na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 kwietnia 2001 roku, które określiło prowadzone w Uczelni specjalności zawodowe – informatyka stosowana, zarządzanie produkcją i usługami, finanse i zarządzanie organizacjami, język niemiecki.

Decyzją z 22 stycznia 2004 roku Minister Edukacji Narodowej i Sportu przyporządkował specjalność zawodową „język niemiecki” pod nową nazwą „filologia germańska” do kierunku „filologia”. Kolejną decyzją z 23 lipca 2004 roku Minister Edukacji Narodowej i Sportu nadał Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nysie uprawnienie do prowadzenia wyższych studiów zawodowych na kierunku „filologia” ze specjalnościami: „filologia angielska”, „filologia czeska” – od roku akademickiego 2004/2005r.

W ramach kierunku filologia prowadzone są obecnie dwie specjalności na studiach 1. stopnia – filologia angielska i filologia germańska. Koncepcja kształcenia odpowiada założeniom standardów kształcenia na kierunku filologia. Aby umożliwić absolwentom lepszy dostęp do rynku pracy PWSZ w Nysie profiluje swoje kształcenie filologiczne i oferuje specjalizację nauczycielską i nie nauczycielską (tak nazywana jest w raporcie samooceny, przyjęć można, że mamy tu do czynienia z profilem ogólnoakademickim) w obrębie filologii angielskiej oraz profil nauczycielski w ramach filologii germańskiej. Szkoła poszerza swą ofertę dydaktyczną uruchamiając w roku akad. 2012/12 specjalizację nauczycielską z modułem „nauczanie języka niemieckiego jako języka mniejszości narodowej”, specjalizację translatorską oraz „język niemiecki w biznesie i turystyce”. Bardzo pozytywnie należy podkreślić fakt, że ważnym komponentem programu kształcenia na filologii germańskiej są przedmioty poświęcone wiedzy o regionie a także kulturze i literaturze niemieckiej na Śląsku. To nadaje ofercie dydaktycznej na ocenianym kierunku dodatkowych walorów, tworząc jej odrębność i specyfikę. Przedstawione do analizy dokumenty nic nie mówią na temat misji i strategii Uczelni, trudno więc stwierdzić, w jaki sposób dobrze, elastycznie wyprofilowane kształcenie filologiczne wpisuje się w misję Szkoły. Trzeba przy tym wskazać na fakt, iż kształcenie filologiczne wychodzi naprzeciw potrzebom edukacyjnym środowiska lokalnego i regionalnego, uwzględniając jego specyfikę i potrzeby. W proces kształtowania oferty edukacyjnej zaangażowani stopniu są interesariusze

zewnętrzni (brak jest współpracy instytucjonalnej Instytutu Neofilologii z przedsiębiorcami, wszelkie działania mają charakter nieformalny), Szkoła wskazuje tu przede wszystkim na dyrektorów szkół i nauczycieli oraz innych potencjalnych pracodawców. Mowa jest także o stowarzyszeniach społeczno-kulturalnych. Także interesariusze wewnętrzni, studenci oraz nauczyciele akademicki aktywnie uczestniczą w działaniach na rzecz ustalenia koncepcji efektywnego kształcenia na ocenianym kierunku. Aktywność studentów obejmuje roczne wyrażanie opinii dotyczącej planów studiów i programu kształcenia oraz ewaluację form i metod prowadzenia zajęć w postaci ankiet ewaluacyjnych. Istotnym narzędziem kształtowania koncepcji kształcenia na kierunku filologia przez nauczycieli akademickich jest dobrze funkcjonujący system zapewniania jakości na poszczególnych poziomach uczelni.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego

Kryterium spełniono w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Trudno stwierdzić tożsamość koncepcji kształcenia na kierunku filologia z misją i strategią PWSZ w Nysie z powodu braku informacji o tych dwóch wyżej wymienionych dokumentach. Jednak samo kształcenie na ocenianym kierunku należy ocenić pozytywnie. Program skonstruowany jest właściwie, odpowiada wymogom standardu kształcenia na kierunku filologia. Jest odpowiednio modyfikowany, poszerzana jest oferta dydaktyczna. Bardzo ważnym aspektem jest włączenie do programu kształcenia elementów regionalnych, które stanowią o dobrze sprofilowanym charakterze studiów filologicznych w Instytucie Neofilologii.

2) Działalność Uczelni w zakresie włączania w proces kreowania koncepcji kształcenia na kierunku filologia interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych oceniamy w zasadzie pozytywnie. Szczególnie dobre jest zaangażowanie interesariuszy wewnętrznych. Uczelnia powinna zintensyfikować i częściowo zinstytucjonalizować działania zmierzające do większego zaangażowania się interesariuszy zewnętrznych.

2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

1) Uczelnia podjęła bardzo intensywne kroki, aby dostosować swą ofertę dydaktyczną do wymogów Krajowych Ram Kwalifikacji. Opis celów, treści i efektów kształcenia dokonany zgodnie z Krajowymi Ramami Kwalifikacyjnymi dla Szkolnictwa Wyższego przygotowany został na rok akademicki 2012/ 2013 w sposób szczegółowy, choć nieco chaotyczny. Jest on zgodny z dotychczasowymi standardami kształcenia na kierunku filologia. Ogólnie, jest zgodny z koncepcją rozwoju kierunku i skorelowany z programem. Na podstawie dostępnych materiałów, mało czytelna jest zasada podziału przedmiotów na moduły. Można się domyślić, że odpowiada ona podziałowi na bloki: podstawowy, kierunkowy i specjalizacyjny, przyjęty za dotychczas obowiązującymi standardami na kierunku filologia. Analiza innych opisów z kolei sugeruje, że poszczególne bloki (np. PNJN, PNJA) podzielone są na moduły uszeregowane z czasie (np. Semestr 1 – Moduł 1, etc.). Podział na moduły nie jest więc skorelowany z różnymi treściami (np. Moduł językoznawczy vs. Moduł literaturoznawczy), tylko ze statusem przedmiotów w programie bądź kolejnością czasową. Poza tym nie jest to nigdzie w sposób uporządkowny, *explicite* wyszczególnione. Nie postarano się więc o taki podział na moduły, który by lepiej odzwierciedlał specyfikę kierunku i poszczególnych przedmiotów. Ten element wymaga dopracowania. W opisie efektów kształcenia uwzględniono te elementy, które są najbardziej relewantne do profilu kierunku w ogólnym jego rozumieniu, czyli wiedza oraz umiejętności dotyczące znajomości języków obcych, rozeznanie w zakresie kultury jako takiej oraz kultur poszczególnych obszarów językowych jak również umiejętności praktyczne, w szczególności te związane ze specjalizacją nauczycielską i translatoryką. Pomijając zastrzeżenia co do podziału efektów kształcenia na poszczególne przedmioty/ moduły, (wyszczególnione w punkcie 2) poniżej, ujmując rzecz globalnie, osiągnięcie założonych efektów kształcenia jest możliwe w ramach realizowanego programu studiów. Sformułowano też jasno i rozsądnie efekty kształcenia dla praktyk, nie budzące zastrzeżeń.

2) Przypisanie specyficznych efektów kształcenia poszczególnym przedmiotom jest kontrowersyjne. Nie zawsze są sformułowane w sposób zrozumiały, często się powtarzają i mają charakter ogólny, właściwy dla kierunku filologia postrzeganego jako całość uzyskanego wykształcenia, a nie zawsze są zróżnicowane w obrębie poszczególnych przedmiotów. Dotyczy to szczególnie rubryk, gdzie znalazły się takie przedmioty jak seminarium dyplomowe, praca dyplomowa, czy też seminarium do wyboru. Trudno tam dopatrzyć się wyspecyfikowanych efektów kształcenia dla tych konkretnych przedmiotów. Zamiast tego w materiałach dołączonych do raportu samooceny, przypisano tym przedmiotom sumę efektów z całego programu studiów. Sylabusy udostępnione podczas

wizytacji wskazują, że są one na razie w fazie roboczej. Ich jakość jest nierówna, wydają się być niespójne. Brakuje korelacji treści tych samych przedmiotów prowadzonych przez różnych wykładowców (np. Gramatyka Kontrastywna w różnych, zupełnie odmiennych wcieleniach). Z jednej strony Gramatyka Kontrastywna potraktowana jest raczej jak wprowadzenie do językoznawstwa kontrastywnego jako działu lingwistyki stosowanej (na specjalności *Filologia Angielska*), z drugiej jako praktyczna wiedza dotycząca gramatyki kontrastywnej angielsko-polskiej (na specjalności *Angielski Język Biznesu*); to drugie wydaje się być bardziej adekwatnym i słusznym rozumieniem treści i nazwy tego przedmiotu. Pewne zastrzeżenia budzi też program gramatyki opisowej w ramach specjalności *Angielski Język Biznesu*. Treści przedmiotu oraz literatura odpowiadają typowym programom gramatyki praktycznej. Być może „upraktycznienie” gramatyki opisowej dla programu specjalności *Język Angielski Biznesu* jest celowe, ale wtedy nazwa przedmiotu tylko częściowo koresponduje z treściami.

Trudności wystąpiły też najwyraźniej w sformułowaniu efektów dotyczących kompetencji społecznych. Są prawie wszędzie takie same, niezależnie od modułu czy przedmiotu i mają charakter ogólny.

3) Zgodnie z § 23 Regulaminu studiów okresem zaliczeniowym jest semestr. Warunkiem terminowego zaliczenia semestru jest uzyskanie oceny co najmniej dostatecznej ze wszystkich przedmiotów przewidzianych w planie studiów, zaliczenie praktyki zawodowej oraz uzyskanie punktów ECTS w liczbie wymaganej do zaliczenia danego semestru zgodnie z planem studiów. Wszystkie rodzaje zajęć dydaktycznych z danego przedmiotu, przeprowadzane w jednym semestrze, podlegają łącznemu zaliczeniu. Tylko praktyki zawodowe podlegają zaliczeniu bez oceny, a wszystkie pozostałe przedmioty zalicza się z oceną. Wykłady podlegają zaliczeniu w przypadku, gdy dla danego przedmiotu nie przewidziano egzaminu. Dyrektor instytutu wyznacza koordynatora dla każdego przedmiotu spośród nauczycieli prowadzących poszczególne formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu. Obowiązkiem koordynatora jest przedstawienie studentom na pierwszych zajęciach lub spotkaniu informacyjnym efektów kształcenia, programu zajęć i wykazu zalecanej literatury, formy uczestnictwa w zajęciach, sposobu bieżącej kontroli wyników nauczania, trybu i terminarza zaliczania, formy egzaminu, zasady ustalania oceny łącznej przedmiotu oraz terminów i miejsca konsultacji. Ocena z przedmiotu wynika z oceny poszczególnych zajęć oraz oceny ewentualnego egzaminu. Koordynator przedmiotu ustala ocenę oraz dokonuje zaliczenia. Zaliczenie zajęć polega na weryfikacji efektów kształcenia. Za niezaliczenie

przedmiotu uznaje się ocenę niedostateczną lub brak wpisu oceny w protokole zaliczenia przedmiotu. Egzamin przeprowadza egzaminator, który jest nauczycielem akademickim prowadzącym wykład. Egzaminator w porozumieniu ze starostą roku ustala terminy egzaminów. Harmonogram sesji egzaminacyjnej podaje się do wiadomości studentów nie później niż na 7 dni przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej. Do egzaminu nie może zostać dopuszczony student, który nie uzyskał zaliczenia ćwiczeń, zajęć projektowych, laboratoryjnych, lektoratów i seminariów z danego przedmiotu.

Praktyki zawodowe są integralną częścią procesu kształcenia i podlegają obowiązkowemu zaliczeniu, co stanowi warunek zaliczenia semestru. Dyrektor instytutu zatwierdza program praktyki zawodowej, który otrzymują studenci przed rozpoczęciem praktyki zawodowej. Nauczyciel akademicki będący opiekunem praktyk zawodowych z ramienia uczelni dokonuje zaliczenia praktyk. Za praktykę zawodową może być uznana praca zawodowa studenta, wykonywana obecnie lub w przeszłości, a także staż, jeśli osiągnięte w ich wyniku efekty kształcenia odpowiadają efektom przewidzianym dla praktyki.

Student studiów stacjonarnych i niestacjonarnych zobowiązany jest złożyć pracę dyplomową nie później niż do 28 lutego, jeśli studia kończą się w semestrze zimowych lub do 31 lipca w przypadku semestru letniego. Nie złożenie pracy dyplomowej w wyżej określonych terminach skutkuje skreśleniem studenta z listy studentów. Student wykonuje pracę dyplomową pod kierunkiem nauczyciela akademickiego zatrudnionego na stanowisku profesora lub wykładowcy. Wyznaczeni corocznie przez dyrektora instytutu opiekunowie prac licencjackich podają zagadnienia tematyczne prac licencjackich do wiadomości studentów najpóźniej w pierwszym tygodniu semestru zimowego roku akademickiego, w którym praca powstaje. Studenci powinni w ciągu pierwszego miesiąca semestru ustalić brzmienie tematu pracy licencjackiej z promotorem. Promotor oraz recenzent zatrudniony na stanowisku profesora lub wykładowcy dokonują oceny pracy dyplomowej. Recenzenta wyznacza dyrektor instytutu, w którym praca została wykonana. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest uzyskanie zaliczenia wszystkich przedmiotów i praktyk przewidzianych w planie studiów, złożenie wszystkich egzaminów przewidzianych planem studiów, uzyskaniem łącznej liczby punktów ECTS (co najmniej 180 dla studiów sześciusemestralnych, co najmniej 210 dla studiów siedmiosemestralnych), uzyskanie ocen co najmniej dostatecznych z pracy dyplomowej. Egzamin dyplomowy odbywa się przed 3-osobową komisją, powołaną przez dyrektora instytutu. Przewodniczącym komisji może być wyłącznie osoba posiadająca tytuł naukowy profesora lub wykładowca zatrudniony

w uczelni. Członkami komisji są promotor pracy dyplomowej i recenzent lub inna osoba powołana przez dyrektora instytutu spośród nauczycieli akademickich zatrudnionych w instytucie co najmniej na stanowisku wykładowcy. Co najmniej jeden członek komisji powinien być zatrudniony w uczelni na stanowisku profesora. Jeśli praca dyplomowa była wykonywana w określonym zakładzie pracy, bądź jej temat jest ściśle związany z potrzebami zakładu, dyrektor instytutu może powołać w skład komisji przedstawiciela tego zakładu. Egzamin dyplomowy powinien odbyć się w terminie nieprzekraczającym dwóch miesięcy od daty złożenia pracy dyplomowej. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym lub pisemno-ustnym. W ramach egzaminu licencjackiego student referuje główne tezy pracy licencjackiej oraz odpowiada na pytania z nią związane, a także na pytania dotyczące całościowej wiedzy nabytej w czasie studiów. Forma, według której student referuje tezy, zostaje ustalona wcześniej z promotorem. Egzamin licencjacki odbywa się odpowiednio do specjalności studiów w języku angielskim bądź niemieckim. Po zakończeniu egzaminu dyplomowego komisja ustala końcową ocenę pracy dyplomowej, uwzględniając oceny promotora pracy i recenzenta oraz sposób zreferowania i obrony pracy. Za ocenę egzaminu dyplomowego przyjmuje się średnią arytmetyczną z ocen uzyskanych za odpowiedzi na pytania, wynik części pisemnej egzaminu. Za ocenę końcową egzaminu dyplomowego przyjmuje się średnią arytmetyczną z ocen uzyskanych z części praktycznej i teoretycznej egzaminu dyplomowego. Warunkiem ukończenia studiów jest uzyskanie co najmniej wyniku dostatecznego ze złożonego egzaminu dyplomowego. Wystawienie dyplomu ukończenia studiów stanowi potwierdzenie zaliczenia ostatniego semestru studiów. Po przeprowadzeniu egzaminu dyplomowego komisja ustala ostateczny wynik studiów. Podstawą obliczenia ostatecznego wyniku studiów jest średnia ocen za cały tok studiów.

Poddane oglądowi karty okresowych osiągnięć studenta oraz protokoły zaliczenia przedmiotu pozwoliły na stwierdzenie, że są one prowadzone poprawnie.

W wybranych losowo teczach absolwentów znajdują się wymagane dokumenty związane ze złożeniem egzaminu dyplomowego. Analiza dyplomów i suplementów oraz protokołów egzaminu dyplomowego wykazała, że sporządza się je poprawnie.

Tak więc stwierdzić można, że Szkoła w sposób rzetelny i systematyczny weryfikuje efekty kształcenia, ale na obecnym etapie formułowania procedur weryfikowania efektów kształcenia nie ma jeszcze klarownego, spójnego systemu ich mierzenia. W większości przypadków etapowych efektów kształcenia, miarą jest test (wyboru lub otwarty) lub też egzamin pisemny. Często też oceniany jest udział studentów w zajęciach (bez sprecyzowania

sposobu oceniania). Najmniej klarowne są sformułowania efektów kształcenia w obszarze kompetencji społecznych. Ich weryfikacja jest niesprecyzowana lub też sformułowana w sposób niejasny (choć należy mieć na uwadze, że zdefiniowanie kompetencji społecznych jest generalnie najbardziej płynne i oczywiste są trudności z opracowaniem szczegółowych sposobów ich weryfikacji i miary). Biorąc pod uwagę to, że szkoła jest w trakcie wprowadzania KRK, można założyć, że system ten zostanie lepiej dopracowany, uszeregowany i uszczegółowiony, co jest wysoce wskazane.

Natomiast sam proces dyplomowania, na co wskazano powyżej, jest bardzo czytelny, rzetelnie udokumentowany. Sposób oceniania jest klarowny, co jest udzwierciedlone w protokołach z egzaminu dyplomowego. Jedyne zastrzeżenie może budzić fakt spłaszczenia skali ocen z prac dyplomowych i z samego egzaminu. Na ogół są to oceny w przedziale 4.0-5.0, sporadycznie zdarzają się oceny 3.5, a prawie w ogóle nie pojawiają się oceny 3.0.

Program nauczania uwzględniający cele kształcenia w formie sylabusów jest udostępniany studentom poprzez gabloty znajdujące się na terenie Instytutu. Choć program ten nie wyraża się jeszcze w języku efektów kształcenia, studenci potrafią wskazać wiedzę, umiejętności oraz kompetencje nabywane w toku kształcenia. Podczas spotkania ze studentami wszystkich specjalizacji wskazywali oni przede wszystkim na nabyte w trakcie studiów ogólne umiejętności poprawnego wykorzystywania struktur gramatycznych poznanych na zajęciach, wykorzystywania techniki i oprogramowania pomocnego w zawodzie nauczyciela, tłumacza i innych zawodach związanych ze studiami filologicznymi. Studenci poszczególnych specjalizacji wskazywali na umiejętności czytania, oraz rozumienia tekstów biznesowych, również słuchanych, na poziomie biegłości językowej B2, stopniowego osiągnięcia znajomości języka niemieckiego na poziomie C1 oraz stopniowego osiągnięcia znajomości języka angielskiego na poziomie C1. Do najczęściej wymienianych przez studentów kompetencji społecznych należą kreatywność, otwartość na odmienność kulturową, umiejętność rozwiązywania problemów oraz bardzo często wymieniana świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego własnego regionu.

W trakcie rozmowy studenci wyrazili opinię, że opis treści nauczania jest sporządzony w sposób umożliwiający weryfikację osiągniętej wiedzy.

4) Uczelnia deklaruje, że monitoruje losy swoich absolwentów, proces ten jest jednak dopiero w załączku.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

5) Po uwzględnieniu uwag zespołu oceniającego PKA wprowadzono dwuprzedmiotowe kształcenie nauczycieli w ramach specjalności filologia germańska i filologia angielska

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego³

Kryterium spełniono w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Cele i treści kształcenia są zgodne z wymogami standardu kształcenia. Trwają intensywne prace nad wdrożeniem KRK. Program studiów jest sprofilowany, uwzględnia elementy regionalne.
- 2) Sposób sformułowania efektów kształcenia dla kierunku jest właściwy, należy jednak dopracować sposób opisu poszczególnych przedmiotów / modułów oraz przypisanie efektów szczegółowych do przedmiotów. Zdaniem studentów program nauczania jest dostępny, a opis treści nauczania, choć sformułowany jedynie w postaci celów kształcenia, jest ich zdaniem zrozumiały.
- 3) System kontroli i weryfikacji efektów kształcenia jest dość tradycyjny, odpowiada jednak procedurom stosowanym standardowo na polskich uczelniach. Należy podjąć prace w celu jego doprecyzowania.
- 4) Szkoła rozpoczęła monitorowanie losów absolwentów. Należy konsekwentnie przeprowadzać kolejne ankiety oraz ich wyniki brać pod uwagę przy dalszych korektach programu kształcenia.

3.Program studiów a możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

1).Ocena czy realizowany program studiów umożliwi osiągnięcie każdego z określonych celów oraz ogólnych i szczegółowych efektów kształcenia, a także uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. W przypadku kształcenia nauczycieli oraz kierunków, dla których określone zostały standardy kształcenia – również ocena spełnienia wymagań odpowiednich standardów;

1) Realizowany 3-letni program studiów I stopnia umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia i ukształtowanie sylwetki absolwenta i struktury jego kwalifikacji zgodnie z opisem. Czas trwania studiów, kolejność poszczególnych przedmiotów oraz formy

zajęć dydaktycznych i metod kształcenia są prawidłowe, nie budzą zastrzeżeń. Spełnione też są standardy dla specjalizacji nauczycielskiej. Na uznanie zasługuje interdyscyplinarny program specjalności *Angielski Język Biznesu*. Jest on skonstruowany w taki sposób, aby optymalnie wykorzystać przedmioty ogólnofilologiczne i tak je ukierunkować (w tym PNJA), żeby zawierały treści odpowiadające specjalności języka biznesu. Na ocenianym kierunku wszystkie zajęcia odbywają się w warunkach rzeczywistych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów. Kolejnym bardzo mocnym punktem oferty programowej jest pakiet zajęć z zakresu wiedzy regionalnej, kultury i literatury niemieckiej na Śląsku. Szkoła w należyty sposób wykorzystuje swoje położenie i uwzględnia w swoim programie kształcenia elementy tradycji regionu.

Punkty ECTS są w miarę prawidłowo przypisane (będą musiały ulec małym modyfikacjom w obliczu zmiany wymagań KRK). Procedura odbywania praktyk jest również prawidłowa, dobrze udokumentowana. Studenci odbywają dwie praktyki: nauczycielską i zawodową (tłumaczeniową).

Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy i metody dydaktyczne są standardowe, typowe dla studiów filologicznych w większości polskich szkół, bez większych innowacji.

Jednak kontrowersyjna jest interpretacja przedmiotów do wyboru. Wg przedstawionych harmonogramów, przedmioty jakoby „do wyboru” to przedmioty obowiązkowe, a wybór polega jedynie na wyborze grupy, przy czym grupy mają różnić się szczegółowymi treściami.

Zgodnie z § 28 Statutu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nysie Senat Uczelni podejmuje uchwały w sprawie planów i programów studiów po zasięgnięciu opinii właściwego organu samorządu studenckiego.

Realizowany program studiów także w opinii studentów umożliwia osiągnięcie zakładanych celów kształcenia opisanych w sylabusach. Studenci zwracali uwagę jedynie na zajęcia z praktycznej nauki języka, kiedy bardzo często nie są poprawiani w trakcie popełniania błędów. Zwracali uwagę, że pomogłoby to im szybciej osiągać wyższe poziomy znajomości języka.

Punkty ECTS przypisywane są do przedmiotów zgodnie z podstawowymi wymaganiami w tym zakresie. System ten odgrywa rolę w indywidualizowaniu procesu kształcenia poprzez wymiany międzynarodowe, z których kilka osób skorzystało na wizytowanym kierunku.

Według studentów przedmioty ułożone są w prawidłowej sekwencji, ponieważ wcześniej zrealizowane przedmioty ułatwiają realizację kolejnych modułów.

Studenci kierunku „filologia” mają obowiązek odbycia praktyk zawodowych. Studenci specjalizacji nauczycielskiej muszą również odbyć praktyki pedagogiczne. W poszukiwaniu oferty praktyk korzystać mogą z pomocy Biura Karier, które posiada bazę firm oferujących praktyki dla studentów. Studenci zadowoleni są z praktyk oferowanych przez Uczelnię, związane są one z kierunkiem kształcenia oraz pozwalają zdobyć przydatną wiedzę praktyczną. Od strony administracyjnej studenci obsługiwani są przez Biuro Karier, które zajmuje się m.in. wydawaniem Dzienników Praktyk. Następnie rozliczani są z odbytych praktyk na podstawie uzupełnionego przez opiekuna praktyk dziennika. Umiejętności zdobyte w trakcie praktyk są sprawdzane jedynie w trakcie nieformalnej rozmowy.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego³

Kryterium spełniono w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Realizowany program kształcenia umożliwia w większości osiągnięcie zakładanych celów kształcenia.
- 2) Opisy modułów / sylabusów są w większości przypadków spójne i jasno napisane. Dotyczy to także praktyk zawodowych, jednak umiejętności zdobyte w trakcie praktyk powinny być weryfikowane w bardziej formalny sposób.

4.Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zrealizowania celów edukacyjnych programu studiów

Zarówno struktura jak i liczba zatrudnionych pracowników naukowo-dydaktycznych nie budzi żadnych zastrzeżeń, są to pracownicy doświadczeni, dobrzy dydaktycy, wykwalifikowani w dziedzinie literaturoznawstwa / językoznawstwa angielskiego lub germańskiego. Ich wykształcenie i prowadzone badania naukowe (jeśli je prowadzą) w sposób właściwy korespondują z tematyką prowadzonych przez nich zajęć. Tak więc

zatrudniona na ocenianym kierunku kadra naukowo-dydaktyczna z pewnością umożliwia swoją wiedzę merytoryczną, umiejętnościami merytorycznymi i językowymi uzyskanie zakładanych dla kierunku efekty kształcenia. Nauczyciele akademicy poddawani są cyklicznie ocenie, w której skład wchodzi min. ankiety studenckie, opinia przełożonego, sprawozdania z działalności dydaktycznej i naukowej. Odbywają się także hospitacje koleżeńskie.

Załącznik nr 5 Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe. Cz. I. Nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe. Cz. II. Pozostali nauczyciele akademicy.

Analiza minimum kadrowego przeprowadzona została w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 144, poz. 1048 z późn. zm.).

Minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia, na kierunku studiów „filologia”, stanowi zatrudnienie co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających dorobek naukowy w zakresie filologii, w tym co najmniej dwóch nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego oraz co najmniej czterech nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora, z tym że spośród tych osób co najmniej jeden nauczyciel akademicki posiadający tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego i co najmniej dwóch nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora, powinno specjalizować się w zakresie języka obcego, który jest przedmiotem studiów.

Do minimum kadrowego, wliczani są nauczyciele akademicy zatrudnieni w uczelni na podstawie mianowania albo umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku roku akademickiego (§ 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 144 poz. 1048, z późn. zm.).

Uczelnia wskazała do minimum kadrowego 18 nauczycieli akademickich, którzy spełnili wyżej opisane warunki wynikające z przepisów prawa. Wszystkim nauczycielom akademickim zaplanowano w bieżącym roku akademickim prowadzenie osobiście na

kierunku studiów i poziomie kształcenia zajęć dydaktycznych w wymiarze przewidzianym przepisami § 8 ust. 3 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego pozwoliły na stwierdzenie, że wszystkie osoby wskazane przez Uczelnię do minimum kadrowego, spełniły warunki art. 112a ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.).

W teczkach osobowych znajdują się dokumenty pozwalające na uznanie deklarowanych tytułów i stopni naukowych. Akty mianowania oraz umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy.

W toku poprzedniej oceny jakości kształcenia stwierdzono, że egzemplarze suplementu do dyplomu znajdujące się w teczkach nie były trwale połączone. Aktualnie egzemplarze są trwale połączone.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, do liczby studentów kierunku (274) nie spełnia wymagania § 11 pkt. 4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia. **Wynosi ok. 1: 15,5 przy obowiązującym na wizytowanym kierunku 1 : 50.**

Politykę kadrową Uczelni na kierunku filologia należy ocenić jako stabilną i dobrze służącą rozwojowi ocenianego kierunku. Zatrudnieni nauczyciele akademicy nie tylko wypełniają minimum kadrowe, lecz także we właściwy sposób odpowiadają potrzebom procesu kształcenia. Uczelnia stwarza (patrz niżej) dobre warunki do rozwoju naukowego. Potwierdzają to pracownicy na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA. Inne punkty, które poruszyli pracownicy na zebraniu to: warunki pracy (1. Zastrzeżenia budzi system kontroli anty-plagiatowej. Szkoła przerzuca odpowiedzialność na wykrywanie ewentualnych plagiatów na promotorów. Nie ma odgórnego systemu antyplagiatowego. 2. Wprowadzanie KRK polegało się głównie na współpracy koleżeńskej. Były także techniczne szkolenia dotyczące samego programu komputerowego. Odbyło się też spotkanie przedstawicieli poszczególnych instytutów z Prorektorem. Generalnie, pracownicy nie byli wystarczająco szkoleni w tym zakresie, przygotowywali materiały po amatorsku i intuicyjnie. 3. Pracownicy narzekają na Dział Promocji. Działania promocyjne są nieprzemyślane. Zaangażowanie

pracowników idzie na marne ze względu na brak współpracy i ignorowanie ich inicjatyw.) oraz główne atuty szkoły, czyli przede wszystkim bardzo dobrze rozwinięta współpraca międzynarodowa, szczególnie w zakresie wymiany studentów. Szkoła nawiązała współpracę w ramach programu Erasmus z wieloma ośrodkami zagranicznymi. Wśród studentów przyjeżdżających do PWSZ liczną grupę stanowią studenci z Turcji.

Załącznik nr 6 Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena.

Ocena końcowa 4kryterium ogólnego³

Kryterium spełniono w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Kwalifikacje kadry są adekwatne do treści programów a obsada zajęć umożliwia zrealizowanie zakładanych celów oraz osiągnięcie efektów kształcenia.
- 2) Minimum kadrowe jest spełnione.
- 3) Obsada zajęć jest zgodna z dorobkiem poszczególnych nauczycieli.
- 4) Polityka kadrowa jest prawidłowa i stabilna.

5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Budynek, w których odbywają się zajęcia ze studentami kierunku „filologia” – Collegium Philologicum im. Maxa Hermanna Neisse, mieszczący się przy ulicy Armii Krajowej 21 jest własnością Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nysie.

Studenci i pracownicy bardzo dobrze oceniają bazę dydaktyczną Uczelni. W trakcie spotkania z zespołem wizytującym zwracali uwagę na w pełni przystosowane sale, które są wyposażone w nowoczesny sprzęt audiowizualny. Uczelnia udostępnia zainteresowanym studentom dostęp do stanowisk komputerowych wyposażonych w nowoczesne oprogramowanie. Na terenie Uczelni istnieje możliwość podłączenia się do sieci bezprzewodowej, ponadto na jej terenie znajduje się kawiarenka internetowa. Studenci mogą również bezpłatnie korzystać z sali gimnastycznej, boiska do koszykówki, siłowni, fitness oraz ściany wspinaczkowej.

Budynek, w którym odbywają się zajęcia kierunku „filologia”, jest przystosowany dla osób z niepełnosprawnościami, dostęp na parter zapewnia podnośnik schodowy, a na pozostałe kondygnacje winda. Studenci mogą bez problemów korzystać z przenośnego sprzętu (laptopy, wideoprojektory i radiomagnetofony) dostępnego w portierni zlokalizowanej w budynku.

Uczelnia prowadzi własny Dom Studenta, który zlokalizowany jest niedaleko budynku, w którym odbywają się zajęcia wizytowanego kierunku (ok. 15 minut piechotą).

Dom Studenta oferuje 118 miejsc, w całym budynku jest dostęp do Internetu, studenci mogą również korzystać z pomieszczenia, w którym znajdują się komputery. Należy podkreślić wysoki standard budynku, jego bardzo dobre wyposażenie (studenci mają dostęp do wielu sprzętów AGD, które są nowoczesne i w pełni sprawne) oraz stosunkowo niskie ceny.

Księgozbiór Biblioteki i Czytelni jest oceniany bardzo dobrze, wszystkie pozycje są dostępne w kilkunastu egzemplarzach. Studenci mogą również korzystać z Wypożyczalni Międzybibliotecznej, która współpracuje z kilkunastoma bibliotekami w kraju. Biblioteka jest bardzo nowoczesna, w pełni zdigitalizowana, zapewnia pełną i bardzo profesjonalną obsługę zarówno studentów jak i wykładowców. Posiada dostęp do licznych baz danych.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego³.....

Kryterium spełniono w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego.....

Warunki lokalowe, baza dydaktyczna, biblioteka oraz jej wyposażenie są bardzo dobre. Na szczególne uznanie zasługuje zarządzanie biblioteką i jej nowoczesny charakter, dostęp do baz danych, dostępność zasobów internetowych, zadowalający księgozbiór i pedantyczna wręcz dbałość o zasoby i ich udostępnianie.

6.Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Uczelnia nie ma obowiązku prowadzenia badań naukowych. Nie ma więc spójnego programu badawczego w Instytucie Neofilologii. Jednak Szkoła zapewnia swoim pracownikom i

studentom możliwość rozwoju naukowego. Po otwarciu przewodu doktorskiego, otrzymują oni na 3 lata 135 godzin zniżki przy pensum wynoszącym 330 godz.. Szkoła wspiera pracowników finansowo w wyjazdach konferencyjnych (1 wyjazd rocznie na konferencję krajową; w przypadku wyjazdów zagranicznych pomoc finansową można uzyskać w postaci różnych zewnętrznych stypendiów). Szkoła przejmuje koszty przewodu doktorskiego (pod warunkiem deklaracji pracy przez 5 lat w PWSZ). Z rozmów z pracownikami wynika, że nie korzystali z urlopów naukowych. Nie wiedzą, czy taka możliwość w ogóle istnieje.

Studenci w trakcie rozmowy podkreślali, że wizytowana jednostka stwarza możliwości uczestnictwa w projektach badawczych, jednak studenci nie są nimi zainteresowani. Studenci natomiast bardzo chętnie działają w trzech kołach naukowych, które istnieją w Instytucie Neofilologii. Członkowie Koła Naukowego Filologii Angielskiej „Active Minds”, Studenckiego Koła Naukowego Germanistów oraz Koła Naukowego Języka Biznesu "Lingua Oeconomica" organizują liczne wykłady otwarte, warsztaty tłumaczeniowe, uczestniczą w wielu konkursach, seminariach oraz konferencjach zarówno w kraju, jak i za granicą. Uczelnia zapewnia kołom odpowiednie warunki lokalowe oraz finansowe. Studenci podkreślali duże zaangażowanie opiekunów, którzy starają angażować w działalność kół jak największą liczbę studentów. Studenci uczestniczą również w wyjazdach studyjnych, które są w pełni opłacane przez Uczelnię.

Instytut Neofilologii (współ)organizował kilka konferencji naukowych, także z udziałem studentów.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego³

Kryterium spełniono w pełni.

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego.....

Jednostka jako taka nie jest zobowiązana do prowadzenia badań naukowych. Dlatego też poza lokalnymi publikacjami na bazie przeprowadzonych konferencji oraz indywidualnego dorobku pracowników trudno jest dopatrzeć się inicjatyw naukowo-badawczych inicjowanych przez Instytut jako taki. Uczelnia stwarza pracownikom i studentom możliwości

rozwoju naukowego, studenci preferują jednak działalność w kołach naukowych oraz uczestniczenie w wyjazdach studyjnych.

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

Studenci na spotkaniu z zespołem wizytującym pozytywnie ocenili proces rekrutacji na studia na kierunku „filologia”. Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o wyniki egzaminu maturalnego. W przypadku tzw. nowej matury brane pod uwagę są wyniki z odpowiedniego języka obcego, natomiast w przypadku kandydatów, którzy zdawali tzw. starą maturę, przeprowadzana jest rozmowa kwalifikacyjna w języku obcym. System ten nie dyskryminuje żadnej grupy kandydatów. Warunek zdawania odpowiedniego języka obcego nie dotyczy kandydatów na specjalizację turystyczno-kulturoznawczą w ramach filologii germańskiej, jest to spowodowane podłożem kulturowym regionu. W programie kształcenia dla tego kierunku są dodane dodatkowe godziny praktycznej nauki języka niemieckiego.

Zdaniem studentów system oceny ich osiągnięć jest obiektywny i przejrzysty. Standardowe warunki zaliczenia przedmiotu są określone w Regulaminie Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nysie. Warunki zaliczenia przedmiotu są studentom przedstawiane przez nauczycieli akademickich w trakcie dwóch tygodni od rozpoczęcia semestru. Są oni również zapoznawani z sylabusami poszczególnych zajęć oraz listą tematów, które będą opracowywane na poszczególnych zajęciach.

Regulamin Studiów gwarantuje studentom dostęp do prac zaliczeniowych i mogą uzyskać informacje na temat popełnianych błędów, zasady te są na kierunku „filologia” przestrzegane. Studentom znane są zasady przystępowania do egzaminów poprawkowych oraz korzystania z egzaminu komisyjnego, które określa Regulamin Studiów. W trakcie egzaminu komisyjnego student ma prawo do obecności przedstawiciela Samorządu Studenckiego i zasada ta jest przestrzegana.

Studenci wizytowanego kierunku mają możliwości uczestnictwa w wymianach międzynarodowych. Na wizytowanym kierunku sprawnie działa system Erasmus. Studenci podkreślali, że chętnie korzystają z możliwości oferowanych przez program. Co kilka miesięcy organizowane są spotkania w sprawie programu, studenci mogą zapoznać się z

możliwościami jakie są im oferowane. W spotkaniu z zespołem wizytującym uczestniczyło kilkoro studentów, którzy już w takiej wymianie brali udział. Podkreślali, że po powrocie nie mieli problemów z zaliczaniem poszczególnych zajęć, ich osiągnięcia były omawiane w trakcie spotkania z opiekunem roku. Semestr był im zaliczany na podstawie zbieżności zrealizowanych za granicą zajęć z programem kształcenia realizowanym na PWSZ w Nysie oraz przyznanych na uczelni zagranicznej punktów ECTS.

System opieki naukowej i dydaktycznej studenci oceniają bardzo dobrze. Kadra dydaktyczna jest oceniana dobrze, wykładowcy są zawsze przygotowani do zajęć.

Studenci podkreślali często stosowane zróżnicowane formy zajęć, doświadczenie praktyczne wykładowców oraz możliwość kontaktu z prowadzącymi zajęcia na konsultacjach w dogodnych dla nich godzinach lub poprzez pocztę elektroniczną.

Studenci mogą korzystać z sal oraz sprzętów audiowizualnych, które są do ich dyspozycji w godzinach otwarcia Uczelni.

Studenci wizytowanego kierunku korzystają z możliwości indywidualizacji studiów poprzez indywidualny plan studiów i program nauczania oraz indywidualną organizację studiów. Szczegółowe zasady ich przyznawania określa Regulamin Studiów, o czym studenci są poinformowani. Również zasady dyplomowania są im znane.

Studenci zwracają uwagę na chaos informacyjny panujący w administracji uczelni, szczególnie w Dziekanacie. Bardzo często studenci otrzymują sprzeczne lub nieaktualne informacje, dokumenty są wystawiane po bardzo długim czasie oczekiwania. Kultura osobista pracowników jest oceniana przez nich na bardzo niskim poziomie. Studenci zwracali również uwagę, że dzień wewnętrzny Dziekanatu jest wyznaczony w tym samym dniu, kiedy studenci mają najwięcej zajęć w Instytucie. Większość studentów dojeżdża na zajęcia spoza Nysy, więc dużym ułatwieniem byłaby możliwość załatwiania spraw od razu.

Studenci na spotkaniu z zespołem wizytującym podkreślali, że są zapoznawani z programami poszczególnych przedmiotów. Informacje zawarte w sylabusach są ich zdaniem wystarczające, wykładowcy przedstawiają również listy tematów, które będą realizowane na poszczególnych zajęciach.

Studenci z niepełnosprawnościami mogą korzystać ze specjalnych programów stypendialnych. Uczelnia przy współpracy z Urzędem Gminy w Nysie stworzyła system

stypendiów mieszkaniowych. Studenci mogą również rozwijać swoje zainteresowania w kołach naukowych.

Przyznawanie świadczeń pomocy materialnej odbywa się na podstawie *Regulaminu przyznawania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nysie*. Regulamin obejmuje wszystkie rodzaje świadczeń pomocy materialnej przewidziane w art. 173 ust. 1 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Podziału dotacji ze środków funduszu pomocy materialnej dokonuje Rektor w porozumieniu z przedstawicielami Samorządu, co jest zgodne z art. 174 ust. 2 Ustawy. Zgodnie z art. 174 ust. 4 Ustawy podział dotacji uwzględnia proporcję między stypendiami socjalnymi a stypendiami Rektora dla najlepszych studentów.

Uczelniana Komisja Stypendialna oraz Uczelniana Odwoławcza Komisja Stypendialna są powoływane w zgodzie z art. 177 ust. 3 Ustawy. Decyzje podejmowane w sprawach przyznawania pomocy materialnej zawierają wszystkie elementy określone w Kodeksie Postępowania Administracyjnego.

Studenci wizytowanego kierunku uznają sposób przyznawania i wypłacania świadczeń za bardzo sprawny i w pełni przejrzysty. Zasady są im w pełni znane, wszystkie informacje znajdują się na stronie internetowej Uczelni oraz w Dziekanacie.

System pomocy materialnej w wizytowanej jednostce należy uznać za dobry.

W Uczelni istnieje Samorząd Studencki, który opiniuje w formie uchwał Regulamin Studiów, Regulamin pomocy materialnej oraz decyzje Rektora o podziale funduszu pomocy materialnej. Liczba przedstawicieli studentów w Senacie Uczelni nie spełnia wymogu art. 61 ust. 3 Ustawy mówiącego o 20 % udziale studentów i doktorantów. Przedstawiciele studentów stanowią 19 % składu tego organu kolegialnego.

Samorząd Studencki jest silnie zaangażowany w życie Uczelni, przede wszystkim organizując życie kulturalne i sportowe. Posiada własne biuro, ponadto Władze zapewniają członkom Samorządu sprzęt niezbędny do jego sprawnego funkcjonowania.

Przedstawiciele Samorządu pozytywnie oceniają współpracę z władzami Uczelni, które zapewniają wsparcie merytoryczne i finansowe podejmowanych przez nich inicjatyw.

Studenci dobrze oceniają działalność Biura Karier. Podkreślali kompetencje osób, które zajmują się dostarczaniem studentom informacji. Zwracali również uwagę na liczne szkolenia organizowane dla studentów oraz pomoc w zorganizowaniu praktyk lub znalezieniu pracy.

Studenci są zadowoleni z systemu opieki naukowej dydaktycznej i materialnej na kierunku „filologia”. Zwracają uwagę na wysokie kompetencje Władz Instytutu, które często konsultują ze studentami zmiany w programach i planach studiów.

Studenci zwracali jedynie uwagę na brak kultury osobistej osób pracujących w Dziekanacie. Według studentów panuje w nim chaos informacyjny, studenci dowiadują się o wielu sprawach z opóźnieniem.

Zasady odpłatności za studia określa Umowa o warunkach odpłatności za usługi edukacyjne, udostępnione w trakcie wizytacji losowo wybrane umowy nie zawierają klauzul analogicznych do klauzul uznanych przez UOKiK za niedozwolone.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego

Kryterium spełniono w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Proces rekrutacyjny oparty jest na wynikach egzaminu maturalnego, nie odbiega więc od rozwiązań stosowanych w polskim szkolnictwie wyższym. Studenci pozytywnie oceniają proces rekrutacji. W opinii studentów, zapewnia on odpowiednią weryfikację kompetencji osób przyjmowanych na studia.
- 2) Zdaniem studentów system oceny studentów jest obiektywny i przejrzysty. Studenci są zapoznawani z celami kształcenia dla kierunku.
- 3) Studenci wizytowanego kierunku mają możliwość uczestnictwa w wymianach studenckich w ramach programu Erasmus, który działa sprawnie na Uczelni.
- 4) System pomocy materialnej w wizytowanej jednostce studenci uznają za dobry. System opieki naukowej i dydaktycznej również jest przez nich oceniany pozytywnie. Jedyne zastrzeżenia budzi zachowanie pracowników Dziekanatu. Studenci przyznali, że Uczelnia

umożliwia im rozwój zawodowy, kulturowy i społeczny, głównie poprzez wsparcie działalności Samorządu Studenckiego, sprawną działalność Biura Karier oraz wsparcie kół naukowych.

8.Stosowanie na ocenianym kierunku studiów wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia zorientowanego na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia

Od roku akademickiego 2008/2009 w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nysie funkcjonuje Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia (pismo ogólne Rektora Uczelni z dnia 13 marca 2009 r. w sprawie wprowadzenia Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w PWSZ w Nysie). Zarządzeniem Nr 10/2012 Rektora PWSZ w Nysie z dnia 30 marca 2012 r. wprowadzono ankietę – ocenę warunków studiowania. Uchwałą Nr 28/2011/2012 Senatu PWSZ w Nysie z dnia 30 marca 2012 r. ustalono wzór ankiety – oceny zajęć dydaktycznych, w której studenci oceniają następujące aspekty zajęć dydaktycznych: przygotowanie i organizacja zajęć, sposób przekazywania wiedzy, regularność i punktualność prowadzenia zajęć, realizację określonego tematu zajęć, dostępność prowadzącego dla studentów w ramach konsultacji, sposób prowadzenia zajęć, stosunek do studentów, powiązanie rozważań teoretycznych z praktyką, jednoznaczność wymagań stawianych studentom, obiektywizm oceny wkładu pracy studenta oraz wymagania prowadzącego co do systematyczności pracy i wszechstronności myślenia studenta.

Celami Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK) są: stymulowanie ciągłego doskonalenia jakości kształcenia, identyfikacja ewentualnych uchybień oraz sugerowanie ich korekty, podniesienie rangi pracy dydaktycznej, upowszechnienie informacji na temat jakości kształcenia studentów i poziomu wykształcenia absolwentów PWSZ w Nysie. Ewaluacji podlegają: program kształcenia, realizacja procesu kształcenia, warunki realizacji procesu kształcenia, efekty kształcenia, osiągnięcia dydaktyczne i naukowe, a środkami służącymi do tej ewaluacji są: dokumentacja procesu kształcenia, ankietyzacja studentów, hospitacje zajęć dydaktycznych, ankietyzacja absolwentów, opinie pracodawców i informacje na temat rynku pracy. Wyniki ewaluacji jakości kształcenia są wykorzystywane do doskonalenia programu i warunków realizacji procesu kształcenia, oceny pracowników, prowadzenia polityki kadrowej, nagradzania pracowników, działalności promocyjnej Uczelni. Ankietyzacja studentów ma na celu

uzyskanie informacji dotyczącej opinii studentów na temat zajęć i warunków ich odbywania w poszczególnych instytutach. Opinie są pozyskiwane za pomocą ankiet obejmujących wszystkie przedmioty realizowane na poszczególnych kierunkach studiów. Opinia studentów jest elementem składowym okresowej oceny nauczyciela akademickiego. Ankietyzację zajęć z danego przedmiotu przeprowadza się nie rzadziej niż raz na dwa lata. Decyzję o częstszym przeprowadzeniu ankietyzacji może podjąć dyrektor instytutu. Hospitacje mają na celu ocenę poziomu zajęć dydaktycznych prowadzonych przez nauczycieli akademickich. Opinia z przeprowadzonych hospitacji jest jednym z elementów okresowej oceny nauczyciela akademickiego. Hospitacje zajęć przeprowadza dyrektor instytutu lub nauczyciel akademicki przez niego wyznaczony, nie rzadziej niż raz na dwa lata. Dzięki ankietyzacji absolwentów Uczelnia uzyskuje informacje na temat przygotowania do studiów drugiego stopnia i do pracy w zawodzie, oceny oferty dydaktycznej z perspektywy całego okresu studiów. Powyższe informacje pozyskiwane są za pomocą dobrowolnych ankiet przeprowadzanych przez Biuro Karier i Badania Rynku Pracy nie rzadziej niż raz na dwa lata, które niezwłocznie po przeprowadzeniu ankiety przekazuje jej wyniki dyrektorowi instytutu.

Senat powołuje Uczelnianą Komisję do Spraw Jakości Kształcenia, w której skład wchodzi pięciu nauczycieli akademickich, w tym Prorektor ds. dydaktyki pełniący funkcję przewodniczącego oraz dwóch studentów delegowanych do prac Komisji przez Samorząd Studencki. Komisja pełni rolę organu konsultacyjno-doradczego w zakresie technik, metod i procedur zapewniających najwyższą jakość kształcenia oraz sprawuje nadzór nad jakością kształcenia w Uczelni. Komisja przygotowuje coroczny raport na temat jakości kształcenia w Uczelni. Na podstawie wniosków z raportu wskazuje ewentualne uchybienia i wyznacza termin ich usunięcia dyrektorowi instytutu lub odpowiednim komórkom Uczelni.

Dyrektor instytutu przynajmniej raz do roku zwołuje zebranie pracowników, w trakcie którego omawiane są zagadnienia doskonalenia jakości kształcenia na kierunku „filologia”, zawarte w raporcie Uczelnianej Komisji do Spraw Jakości Kształcenia i wykorzystuje w tym zakresie informacje zgromadzone w wyniku stosowania WSZJK. W zebraniach biorą udział pracownicy dydaktyczni i przedstawiciele studentów. Do 30 listopada każdego roku dyrektor instytutu przekazuje Prorektorowi ds. dydaktyki sprawozdanie z działań podjętych w instytucie w ramach WSZJK. Od roku akademickiego 2011/2012 integralną częścią sprawozdania jest ocena efektów kształcenia, stanowiąca podstawę doskonalenia programu kształcenia na kierunku „filologia”, zaopiniowana przez zespół nauczycieli zaliczanych do minimum kadrowego tego kierunku studiów. Określenie zakładanych efektów kształcenia następuje poprzez konsultacje w zespole pracowników instytutu przy zasięgnięciu opinii

studentów oraz konsultantów zewnętrznych, w tym przedstawicieli pracodawców, absolwentów, partnerów z uczelni polskich i zagranicznych. Proces monitorowania karier zawodowych odbywa się przy współpracy z Biurem Karier, a także poprzez spotkania z absolwentami.

Mając na uwadze jak najlepsze przygotowanie zawodowe absolwentów, przy opracowywaniu i aktualizacji koncepcji kształcenia oraz sylwetki absolwenta brane są pod uwagę opinie pracodawców, a także informacje na temat oczekiwań rynku pracy. Realizacji tych zadań służą umowy wzajemne Uczelni z organizacjami pozarządowymi zrzeszającymi pracodawców oraz informacje uzyskiwane od organów rządowych i samorządu terytorialnego monitorujących rynek pracy. Władze Uczelni podpisały umowy o współpracy m. in. z Nyską Regionalną Izbą Gospodarczą w Nysie, Stowarzyszeniem Ruchu Rozwoju Regionu i Agencją Rozwoju Regionalnego, które przyjmują studentów PWSZ na praktyki oraz udzielają informacji zwrotnych na temat uzyskiwanych przez studentów i absolwentów umiejętności i ich predyspozycji zawodowych w celu stałego podnoszenia jakości kształcenia w Uczelni. W toku konsultacji uwzględnia się zmienną sytuację na rynku pracy oraz uwagi i zalecenia interesariuszy zewnętrznych związane m. in. ze specyfiką regionalną. Instytut Neofilologii ściśle współpracuje z Wojewódzkim Ośrodkiem Metodycznym w Opolu oraz przedstawicielami szkół, biur tłumaczeń i centrów szkoleniowych. Omawiane tematy dotyczą: lokalnej sytuacji kadrowej w odniesieniu do personelu wykorzystujących język niemiecki w zakładach pracy, wymagań stawianych pracownikom władającym językami obcymi pod względem kwalifikacji zawodowych, kompetencji społecznych, wiedzy i umiejętności w zakresie danego języka i innych obowiązków w zakładzie pracy, oczekiwań zakładów pracy w stosunku do Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nysie pod względem kształcenia absolwentów „filologii” oraz spójności efektów kształcenia z potrzebami rynkowymi. Efekt tych konsultacji to poszerzenie, od roku akademickiego 2012/2013, oferty kształcenia na kierunku „filologia” o nowe specjalizacje – w ramach kształcenia nauczycieli uruchomiony zostanie moduł przygotowujący do pracy nauczyciela niemieckiego jako mniejszości narodowej, translatorska oraz język niemiecki w biznesie i turystyce.

Kwestie jakości procesu kształcenia oraz zmiany w nim wprowadzane, są omawiane na posiedzeniach Senatu Uczelni, Uczelnianej Komisji do Spraw Jakości Kształcenia oraz corocznych zebraniach pracowników dydaktycznych i przedstawicieli studentów. Uczestnicy tych spotkań przekazują następnie wnioski końcowe i decyzje pozostałym członkom grup pracowników dydaktycznych i administracyjnych Uczelni oraz studentom. Ponadto publiczną

dostępność informacji o efektach kształcenia, ich systemie i weryfikacji zapewnia publikacja pakietu ECTS na uczelnianej stronie internetowej oraz jego wydruk dostępny w sekretariacie Instytutu Neofilologii.

W proces zapewnienia jakości kształcenia zaangażowani są interesariusze wewnętrzni jak i zewnętrzni. Prorektor ds. dydaktyki przewodniczy Uczelnianej Komisji do Spraw Jakości Kształcenia, w której skład wchodzi nauczyciele akademicki i przedstawiciele studentów. Dyrektor Instytutu Neofilologii przewodniczy corocznym spotkaniom z pracownikami dydaktycznymi i studentami, w trakcie których omawiane są zagadnienia jakości kształcenia. Z Uczelnią współpracują organy samorządu terytorialnego, instytucje gospodarcze, rozwoju regionalnego i prowadzące działalność edukacyjno-wychowawczą, a ich postulaty zmian są uwzględniane w planach i programach studiów.

Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia działa poprawnie na Uczelni. Został on wprowadzony z wyprzedzeniem oraz jest cały czas rozwijany. Co kilka miesięcy Władze Instytutu spotykają się ze studentami i rozmawiają o problemach, które pojawiają się w trakcie semestru. Konsultują z nimi również programy i plany studiów. Ważnym elementem systemu jest proces ankietyzacji.

Studenci wypełniają dwa rodzaje ankiet w formie papierowej. Pierwsza dotyczy oceny zajęć dydaktycznych, druga natomiast oceny warunków studiowania. Ankiety studenckie są przeprowadzane na koniec każdego semestru i są anonimowe.

W przypadku ankiety dotyczącej zajęć dydaktycznych, studenci oceniają m.in. poziom dostępności zajęć, stopień atrakcyjności sposobu przekazywania wiedzy oraz realizację określonych wcześniej tematów zajęć. W ankiecie oprócz pytań zamkniętych jest także miejsce na własny komentarz. Wyniki ankiety są brane pod uwagę w trakcie okresowej oceny nauczycieli akademickich. Studenci zwracali uwagę, że widzą pozytywne skutki wypełniania ankiet, wielu wykładowców po otrzymaniu wyników oceny, poprawiło swoje podejście do studentów oraz zajęć.

W ankiecie dotyczącej warunków studiowania studenci oceniają m.in. sposób przekazywania informacji, kulturę osobistą osób pracujących w Dziekanacie oraz Dziale Praktyk Zawodowych, a także wyposażenie sal i Biblioteki. Taka ankietą przeprowadzona została jeden raz, na koniec ostatniego semestru. Studenci podkreślali, że nie widzą jeszcze skutków wypełniania tej ankiety i czekają na poprawę obsługi w Dziekanacie.

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego

Kryterium spełniono w w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia działa poprawnie na Uczelni, obejmuje wszystkie grupy interesariuszy. Szczególnie warte podkreślenia jest zaangażowanie studentów w prace gremiów wdrażających system zapewniania jakości kształcenia. Studenci są do niego włączani nie tylko poprzez proces ankietyzacji, ale również okresowe spotkania z Władzami Instytutu dotyczące podnoszenia jakości kształcenia na kierunku „filologia”.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia (odrębnie dla każdego poziomu kompetencji).

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
wiedza	+	+	+	+	+	+
umiejętności	+	+	+	+	+	+
kompetencje społeczne	+	+	+	+	+	+

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

	Stopień spełnienia kryterium
--	------------------------------

Kryterium	wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
koncepcja rozwoju kierunku		X			
cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		X			
program studiów		X			
zasoby kadrowe		X			
infrastruktura dydaktyczna		X			
przewodzenie badań naukowych		X			
system wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			

Kierunek filologia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nysie jest dobrze osadzony w strukturze Uczelni, ma właściwą infrastrukturę oraz odpowiednią, stabilną sytuację kadrową. Programy kształcenia na ocenianych specjalnościach (filologia angielska oraz filologia germańska) spełniają wszystkie standardy i są dostosowywane do wymogów Krajowych Ram Kwalifikacji. Dodatkowym walorem studiów germanistycznych jest ich silne osadzenie regionalne, co ma swoje odzwierciedlenie zarówno w programie kształcenia, tworzeniu nowych specjalizacji (nauczanie języka niemieckiego jako języka mniejszości narodowej) oraz badaniach naukowych niektórych pracowników. Zagrożeniem dla kierunku jest niestety obecna sytuacja demograficzna, zmniejszenie się liczby studentów oraz potencjalnych kandydatów na studia.